

РЕШЕНИЕ

№ 24856

гр. София, 26.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 18.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **9093** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба, подадена от Д. Е. В.-Магрисо, чрез пълномощник адв. Ю., против Национална агенция за приходите /НАП/, с която се претендира присъждане на обезщетение в размер на 1000 лева за претърпени неимуществени вреди, причинени от неизпълнение в достатъчна степен на задължението на ответника по чл. 59, ал. 1 от Закона за защита на личните данни /ЗЗЛД/ и по чл. 24 и чл. 32 от Общия регламент относно защитата на личните данни (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016г. (GDPR).

С Решение № 9696/09.09.2024г. на ВАС по административно дело № 975/2021г. е отменено Решение, постановено по първоначално образуваното дело в АССГ № 11293/2019г., с което е исковата молба, като са дадени указания за ново разглеждане при разпределяне на доказателствената тежест между страните.

ВАС е указал, както следва: По силата на член 82, параграф 1 от Общия регламент относно защитата на личните данни, всеки засегнат частноправен субект може да предяви иск за обезщетение, ако са нарушени правата му по този регламент и е налице пряка причинно-следствена връзка между нарушението и вредите. Материалноправните предпоставки на отговорността на държавата за вреди, причинени от нарушение на правото на ЕС, произтичат директно от наднационалния

правен ред. Съгласно чл. 203, ал. 2 АПК, за неуредените въпроси за имуществената отговорност по ал. 1 се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Предметът на доказване по чл. 82 от Общия регламент изисква следните задължителни елементи: 1. Наличие на материална или нематериална вреда; 2. Доказано нарушение на Регламент /ЕС/ 2016/679; 3. Причинна връзка между претърпяната вреда и нарушението на Регламент. Изложените от ищеца факти, изрично сочещи на допуснати от администратора на лични данни нарушения на задължения, които произтичат от чл. 24 и чл. 32 от Регламент за защита на данни, обуславят правна квалификация на иска по чл. 82, §1 вр. §2 от Регламент. В случая се твърдят нарушения на задължения, произтичащи пряко от чл. 24 и чл. 32 от Регламент.

При тези правни квалификации, съдът следва да съобрази и нормата на чл.82, §3 от Регламент, съгласно която администраторът или обработващият лични данни се освобождава от отговорност съгласно §2, ако докаже, че по никакъв начин не е отговорен за събитието, причинило вредата. Тълкуването на чл. 82, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 дава основание отговорността на администратора или обработващия да се ангажира за по-широк кръг нарушения, обхващащи всяко неизпълнение на изисквания, произтичащи от Регламент (ЕС) 2016/679. В тази връзка нарушението на Регламент (ЕС) 2016/679 може да се извърши с акт, действие или бездействие на администратора.

Ищецът следва да установи наличието на свое защитимо право, засегнато от правния спор, като докаже фактите, от които то произтича.

Ответникът следва да докаже изпълнението на действията, дължими от него по силата на закона, като предвид изричната норма на чл. 82, §3 от Регламент, администраторът на лични данни следва да докаже, при условията на пълно и главно доказване, че е приел подходящи технически и организационни мерки в съответствие с регламента, така че да изключи всяка своя отговорност за събитието, причинило вредата.

В негова тежест е да установи, че съгласно чл. 24 § 2 и § 3 и чл.32 е положил всички усилия и е осъществил всички подходящи политики, взел е всички подходящи мерки за защита на личните данни на всички физически и юридически лица , които притежава и обработва в служебно качество, както и че се придържа към одобрените кодекси за поведение или одобрени механизми за сертифициране, както и че прилага конкретни подходящи технически и организационни мерки, съобразени с конкретните рискове.

ВАС е посочил още, че неразрешеното разкриване и достъп може да е следствие от нарушението, но това следствие, както и самото нарушение, респективно тяхната липса, трябва да бъдат доказани и това изисква използване на специални знания.

В проведеното съдебно заседание ищцата не се явява и не се представлява. Представени са писмени бележки от процесуалния й представител адв. Ю., с които се поддържа исковата молба и се претендират разноските по делото по списък.

Ответникът НАП се представлява от юрк Т. с редовно пълномощно, който оспорва

исквата молба и претендира юрисконсултско възнаграждение за трите производства.

Представителят на СГП заявява становище за недоказаност на иска.

Съдът, въз основа данните по делото, становищата на страните и като съобрази закона, намира следното: Жалбата е процесуално допустима, а разгледана по същество – частично основателна, с оглед следното:

В исквата молба се поддържа, че претендираните от ищцата неимуществени вреди са претърпени в резултат на незаконосъобразното бездействие на НАП, вследствие на което е установено изтичане на личните данни на лицето от базата данни на ответника. Сочи се, че неимуществените вреди се изразяват в притеснения, страх и опасения за възможна злоупотреба с личните ѝ данни, станали достъпни в резултат на т.нар. „хакерска атака“. Отговорността на НАП е ангажирана в качеството ѝ на администратор на лични данни, с твърдение, че е допуснала нарушения на чл. 24 и чл. 32 от GDPR и чл. 59, ал. 1 от ЗЗЛД, нарушила е и разпоредбите на чл. 45, ал. 1, т. 6 от ЗЗЛД, като не е обработила личните данни по начин, който да гарантира подходящо ниво на сигурност, като се приложат подходящи технологии и организационни мерки; чл. 64 от ЗЗЛД, тъй като не е изпълнено задължението за извършване на оценка на въздействието на предвидените операции по обработване на личните данни върху тяхната защита; чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗЛД; чл. 67 и чл. 68 от ЗЗЛД. Претендира се и законната лихва върху сумата на обезщетението, считано от 15.07.2019г. до окончателното ѝ изплащане.

Ищцата е приложила към исквата молба скрийншот на кратко текстово съобщение SMS от 28.07.2019г., 10,11 часа /л. 16 по делото/, със следното съдържание: „НАП: По заявка номер 4906 ИМА неправомерно разкрити лични данни“. Твърди се, че същото е получено вследствие от справка, извършена от ищцата по отношение на нейните лични данни.

От показанията на свидетеля Е. М. Магрисо – съпруг на ищцата, който е разпитан в първоначалното производство, се установява, че съпругата му веднага направила проверка чрез SMS и се оказала сред лицата, чиито лични данни били изтекли. И двамата били крайно притеснени понеже имали фирми, имали служители и носели много отговорности. Посъветвали се с познати, с адвокати и те им казали, че след като реално всеки в момента може да разполага с личните им данни, всеки може да се опита да вземе тяхната самоличност пред каквато и да било институция, било то с фалшиви документи. Свидетелят посочил, че в един момент банковата сметка на фирмата му била блокирана и първата му реакция била дали някой не се е възползвал от личните му данни, да се опита да изтегли пари от сметката. Заявил, че не знае какви точно лични данни са изтекли на съпругата му, но тя била направила такава проверка.

Изброените емоционални сътресения безспорно представляват вид неимуществени вреди, като съдът приема, че са обусловени от евентуално бъдещо извършване на злоупотреба, чието настъпване произтича от атаката на личните им данни, съхранявани при ответника.

Искът се явява частично основателен.

Предявеният иск е с правно основание чл. 82, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, във връзка с чл. 39 ЗЗЛД, чл. 203 АПК, вр. чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

В разпоредбата на чл. 82 от Регламент (ЕС) 2016/679 са посочени трите необходими условия, за да възникне правото на обезщетение: 1. нарушение на правата на субекта

на данни по Регламент (ЕС) 2016/679 в резултат на обработване на личните му данни, което не е в съответствие с регламента; 2. причинена материална или нематериална вреда; 3. причинна връзка между нарушението на правата по регламента и причинената вреда.

В съображение 36 на Решение от 14 декември 2023 г. по дело С-340/21 на СЕС е посочено, че от текста на член 82, параграф 1 от ОРЗД ясно следва, че наличието на „вреди“, които са били „нанесени“, е едно от условията за правото на обезщетение, предвидено в посочената разпоредба, както и наличието на нарушение на този регламент и на причинно-следствена връзка между тези вреди и това нарушение, като тези три условия са кумулативни.

Налице е първата предпоставка за ангажиране отговорността на администратора на лични данни.

Защитата на физическите лица във връзка с обработването на личните им данни е основно право. Съгласно чл. 8, параграф 1 от Харта на основните права на Европейския съюз /ХОПЕС/, всеки има право на защита на неговите лични данни. Регламент (ЕС) 2016/679 предвижда задължения за администраторите на лични данни и обработващите лични данни да осигурят необходимата защита на тези данни, така че да се гарантира тяхното законосъобразно обработване, в съответствие с принципите определени в чл. 5 ОРЗД.

Членове 24 и 32 от Регламент (ЕС) 2016/679 задължават администратора на лични данни /каквото в случая е НАП/ да вземе подходящите технически и организационни мерки, за да гарантира и да е в състояние да докаже, че обработването се извършва в съответствие с регламента и със закона. Същите не са конкретно посочени, защото подходът, който е възприет, е всеки администратор сам да определи кои да бъдат тези мерки. С оглед чл. 82, параграф 3 от ОРЗД предвиждащ, че администраторът или обработващият лични данни се освобождава от отговорност съгласно параграф 2, ако докаже, че по никакъв начин не е отговорен за събитието, причинило вредата, тежестта да докаже, че са взети подходящите организационни и технически мерки, е на администратора/обработващия, а не на лицето, което твърди, че в резултат на липсата на такива мерки, е претърпяло вреда.

Разпоредбата на чл. 82, параграф 3 от ОРЗД ясно възлага тежестта на доказване върху администратора на лични данни, при възражение от негова страна за освобождаване от отговорност за причинени вреди в резултат на нарушаване на регламента, да установи по несъмнен начин, че е предприел подходящите и ефективни организационни и технически мерки, така че по никакъв начин не е отговорен за изтичането на личните данни на ищеца в интернет пространството, в резултат на извършения неправомерен пробив в информационната система на НАП.

В т. 3 от диспозитива на Решение от 14 декември 2023 г. по дело С-340/21 на СЕС изрично е посочено, че принципът на отчетност на администратора, закрепен в член 5, параграф 2 и конкретизиран в член 24 от Регламент 2016/679, трябва да се тълкува в смисъл, че в исково производство за обезщетение по член 82 от този регламент разглежданият администратор носи тежестта за доказване на обстоятелството, че приложените от него мерки за сигурност по член 32 от посочения регламент са подходящи.

В процесния случай ответникът не е представил доказателства, от които да се установи, че същият е приложил подходящите мерки за сигурност. Представените писмени доказателства не доказват, че приложените мерки са подходящи за защита на личните данни

В т. 1 от диспозитива на Решение от 14 декември 2023 г. по дело C-340/21 на СЕС, е прието, че членове 24 и 32 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) трябва да се тълкуват в смисъл, че неразрешено разкриване на лични данни или неразрешен достъп до такива данни от „трета страна“ по смисъла на член 4, точка 10 от този регламент сами по себе си не са достатъчни, за да се приеме, че приложените от съответния администратор технически и организационни мерки не са „подходящи“ по смисъла на тези членове 24 и 32.

В случая разкриването на лични данни в резултат на т. нар. „хакерска атака“ не презюмира противоправно поведение на ответника като администратор на лични данни да приложи подходящи технически и организационни мерки за осигуряване защитата на базата данни, така че срещу нея по никакъв начин, от никого и с никакви средства да не може да бъде достъпено.

В т. 5 от диспозитива на Решение от 14 декември 2023 г. по дело C-340/21 на СЕС е прието, че член 82, параграф 3 от Регламент 2016/679 трябва да се тълкува в смисъл, че администраторът не се освобождава от задължението си по член 82, параграфи 1 и 2 от този регламент за обезщетяване на претърпените от дадено лице вреди само поради факта, че тези вреди произтичат от неразрешено разкриване на лични данни или неразрешен достъп до такива данни от „трета страна“ по смисъла на член 4, точка 10 от посочения регламент, като посоченият администратор трябва тогава да докаже, че причинилият съответните вреди факт не може по никакъв начин да му бъде вменен.

Именно това обстоятелство остава недоказано от НАП в производството, че причинилият съответните вреди факт не може по никакъв начин да му бъде вменен. В съображение 74 от ОРЗД е предвидено, че администраторът следва да е длъжен да прилага подходящи и ефективни мерки и да е в състояние да докаже, че дейностите по обработването са в съответствие с настоящия регламент, включително ефективността на мерките. Тези мерки следва да отчитат естеството, обхвата, контекста и целите на обработването, както и риска за правата и свободите на физическите лица. А в съображение 146 е предвидено, че администраторът или обработващият лични данни следва да бъде освободен от отговорност, ако докаже, че по никакъв начин не е отговорен за вредите.

Ответникът не ангажира доказателства, за да докаже, че е приложил подходящи организационни и технически мерки за осигуряване на нивото на риска, предвид достиженията на техническия прогрес, разходите за прилагане и естеството, обхватът, контекста и целите на обработването, както и рисковете с различна вероятност и тежест за правата и свободите на физическите лица. Ответникът следваше да докаже такова изградено ниво на сигурност, което свежда до минимум риска от неправомерно унищожаване, загуба, промяна, неразрешено разкриване или достъп до лични данни,

но същият не се справи с доказателствената тежест. Не е доказа, че по никакъв начин не е отговорен за събитието причинило вредата. Представените писмени доказателства не доказват прилагане на подходящи организационни и технически мерки за осигуряване защита на личните данни.

Относно втория елемент от фактическия състав на отговорността за вреди по чл. 82 от Регламента, следва да се отбележи, че понятието „вреди“ се тълкува в по-широк смисъл в контекста на съдебната практика на СЕС по начин, който отразява напълно целите на Регламента, поради което обезщетението за нематериални вреди не се поставя в зависимост от определен праг на значимост на вредите. Пълното и действително обезщетение по съображение 146 от Регламента е цел на този правен институт, без да е необходимо изплащане на наказателно обезщетение. Опасенията, които субект на лични данни изпитва, вследствие на нарушение на този регламент, от потенциална злоупотреба с неговите лични данни от трети лица, могат сами по себе си да представляват „нематериална вреда“ по смисъла на чл. 82 от Регламент 2016/679 /виж решение по С-340/21 на СЕС/, като тежестта на доказване е на ищца, съгласно чл. 154, ал. 1 от ГПК вр. с чл.144 от АПК, респ. засегнатото лице е длъжно да докаже претърпените вреди. Съдът приема за доказани претърпените неимуществени вреди от ищцата, вследствие на допуснатото от администратора на лични данни нарушение на Регламент (ЕС) 2016/679, като същите се изразяват основно в опасения и притеснения за потенциална злоупотреба с личните ѝ данни и са подкрепени от допуснатият и изслушан в първоначалното производство свидетел.

Предвид това и като съобрази указанията за тълкуване на разпоредбата на чл. 82, §1 от ОРЗД, съдът приема, че така изложеното и доказано от разпита на свидетеля, изслушан в първоначалното производство, следва да се приеме, че вследствие поведението на ответника, за ищцата са възникнали опасения за потенциална злоупотреба с нейни лични данни, които представляват неимуществена вреда. С оглед обаче потенциалният характер на опасенията и липсата на установен вредоносен резултат, съдът намира, че обезщетението следва да бъде определено не в размера на заявената претенция от 1000 лева, а до размер от 500 лева.

Съдът съобрази разпоредбата на чл. 52 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, за да приеме, че на ищцата следва да се присъди обезщетение по справедливост в размер на 500, 00 лв. Този размер съответства на характера и тежестта на претърпените вреди, тяхната продължителност и неблагоприятното им отражение в личната ѝ сфера.

Обезщетението се дължи за периода от 15.07.2019 г. до 16.09.2019 г. /датата на подаване на исковата молба/, ведно със законната лихва върху размера на обезщетението - сумата 500, 00 лв., считано от 16.09.2019 г.

Исковете за размера на обезщетението над 500, 00 лв. до 1000, 00 лв. и за законната лихва върху този размер /разликата/ са неоснователни и недоказани.

С оглед изхода на спора, основателна е претенцията на ищцата за

разноски в размер на 15 лева за внесени държавни такси.

Представени са доказателства за осъществена правна помощ при условията на чл. 38 от Закона за адвокатурата и е направено искане за заплащане на адвокатско възнаграждение на адвоката, осъществил безплатна правна помощ - адв. Ю.. На основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, същото следва да се определи съразмерно с уважената част на иска, съгласно чл. 8 във вр. чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните адвокатски възнаграждения, а именно в размер на 200 лв за всяка от инстанциите – за водене на производството пред АССГ по АД 11293/2019г., по АД 975/2021 на ВАС и по настоящото производство, в общ размер от 600 лева, като по делото е представен един договор за правна помощ за всички инстанции.

Ответникът също е претендирал присъждане на разноски. На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ, на ответника НАП, се дължи възнаграждение за осъществената юрисконсултска защита. Изчислено съгласно правилото на чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, при съобразяване на фактическата и правна сложност на делото, съразмерно с отхвърлената част от предявения иск това възнаграждение следва да бъде определено в размер от по 100 лв за трите производства, като същите не подлежат на компенсация, тъй като задължението за заплащане на адвокатско възнаграждение по чл. 38 от ЗА е в полза на адвоката, осъществил защитата, а това за заплащане на разноските към ответника е на ищеца.

По изложените съображения, на адв. Ю. следва да бъдат присъдени 600 лева.

Така мотивиран, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите по иск, с правно основание чл. 79, параграф 1 и чл. 82, параграф 1 от Общия регламент относно защитата на данните да заплати на Д. Е. В.-Магрисо сума в размер на 500, 00 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди за периода 15.07.2019 г. - 16.09.2019 г., настъпили в резултат на незаконосъобразно бездействие от страна на Национална агенция за приходите, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 16.09.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, като за разликата над 500, 00 лева до пълния предявен размер от 1000, 00 лева, ведно със законната лихва върху разликата, отхвърля предявените искове като неоснователни.

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на Д. Е. В.-Магрисо сума в размер на 15, 00 лева, разноски по делото.

ОСЪЖДА Д. Е. В.-Магрисо да заплати в полза на НАП сумата от 300 лева

за юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на адв. С. Ю. сумата от 600 лева, представляваща адвокатско възнаграждение, по компенсация.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ